

מן התלמוד

סדר מועד,
מסכת סוכה, דף כ"ה

"אמר רבי אבא בר זבדא אמר רב: אבל חייב בסוכה. פשיטא, מהו דתימא? הואיל ואמר רבי אבא בר זבדא אמר רב: מצטער פטור מן הסוכה, האי נמי מצטער הוא - קמשמע לן הני מיליה צערא דממילא, אבל הכא איהו הוא דקא מצטער נפשיה איבעי ליה ליתובי דעתיה"

צערא - צער

ליתוביה דעתיה - ליישב את דעתו

הסבר: רבי אבא בר זבדא אמר רב אומר שאבל חייב בסוכה. הגמרא שואלת מה החידוש בכך, ומסבירה היה אפשר לחשוב שאבל יהיה פטור משום שהוא מצטער - והחידוש הוא שהמצטער פטור רק כאשר הישיבה בסוכה היא זו שגורמת לו צער, אבל לא אם הוא זה שמצטער את נפשו במחשבות.

על המפה

חבל תענך

חבל תענך הוא אזור בדרום עמק יזרעאל, הנמצא בין עפולה לג'נין. באזור זה ישבה העיר תענך, שהייתה בנחלת שבט מנשה, ונכבשה על ידי בני ישראל בעקבות ניצחון הצבא של ברק בן אבינועם ודבורה הנביאה על יבין מלך כנען. בשנות ה-50 התיישבו באזור עולים רבים מרחבי העולם. היישובים שהוקמו נקראו בתחילה תענך א', תענך ב', תענך ג' וכן הלאה, עד שהוענק להם שם חדש. חלק מהיישובים באזור נקראים בשמות הקשורים לשירת דבורה, כמו דבורה, ברק, פרזון, אדירים ועוד. כיום מתגוררים בחבל תענך כ-4,000 תושבים.

חבל תענך כשברקע עפולה
(Wikipedia)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם.

תלמוד ישראלי - מפגישים דורות,
מחברים עולמות.

סדר מועד | מסכת סוכה כ"ה - ל"א
פרשת ראה | כ"ג - כ"ט באב (7-1 לאוגוסט)

דף כ"ה: העוסק במצוה - פטור מן המצוה

בדף זה לומדים כלל חשוב מאוד: "העוסק במצוה - פטור מן המצוה". כלומר, מי שעוסק בדבר מצוה, אינו חייב לקיים באותו זמן מצוה אחרת. למשל, אנשים שהולכים בסוכות כדי לפדות שבויים מבית הסוהר, אינם צריכים לחפש סוכה כשהם רוצים לישון בלילה, כי העוסק במצוה - פטור מן המצוה. גם המבקר חולה שצריך שיעזרו לו בבית החולים, יכול לאכול מחוץ לסוכה, כי באותה שעה הוא מקיים מצות גמילות חסדים.

התלמוד מספר, שמשיאל ואֶלְצָפָן, בני הדודים של משה רבנו, הפסידו פעם אחת את הקרבת קורבן הפסח בזמנו, מפני שהיו עסוקים במצוה. איזו מצוה? הם הוציאו החוצה את נדב ואֶבְיָהוּא, בניו של אהרן הכהן, שמתו בקודש הקודשים, ומפני שהיו עסוקים במצוה, היו פטורים ממצות הקרבת קורבן פסח.

דף כ"ו: למה צריך לאכול בסוכה?

מנין יודעים שבחג הסוכות צריך לאכול רק בסוכה? עונה על כך התלמוד, מפני שכן לשון הפסוק בספר ויקרא כ"ג: "בסוכות תשבון שבועת ימים" - "תשבון". אמרו חכמים, בכך לימדה התורה, שהסוכה צריכה להיות כמו הבית. כפי שאדם מתנהג כשיושב בביתו, כך יתנהג בסוכה.

לא את כל הדברים חייבים לאכול בסוכה. למשל, השוטה כוס מים, אינו חייב להיכנס לסוכה, כי גם מים אינם אנשים מקפידים לשתות דוקא בבית. אבל, איש לא אוכל סעודה באמצע הרחוב.

איך יודעים מה חייבים לאכול בסוכה ומה לא?

אכילה של לחם בשיעור פחות משיעור "כביצה", (ביצה של תרנגולת) - אינה חיבת בסוכה. יותר מכך - חייבים לאכול בסוכה. הרמב"ם כותב בהלכות סוכה: "מי שיחמיר על עצמו ולא ישתה חוץ לסוכה אמילו מים, הרי זה משופח".

דף כ"ז: אכילה בחג הסוכות ובסעודה השלישית

ישנה מחלוקת תנאים, מתי חייבים לאכול בחג הסוכות - האם בחג הסוכות חייבים לאכול בסוכה בכל יום, או שמא, מי שרוצה לאכול - צריך לאכול בסוכה, אך מי שאינו רוצה לאכול, אינו חייב? חכמים סוברים, שרק בלילה הראשון של חג הסוכות חייבים לאכול לחם, כמו שבחג הפסח, חייבים לאכול מצה רק בלילה הראשון.

בענין אחר: האם בסעודה השלישית שאוכלים בשבת, חייבים לאכול דוקא פת (לחם, חלה), או שניתן לאכול עוגות או פירות ובכך לקיים את אכילת סעודה שלישית? השולחן ערוך בחלק אורח חיים כותב, שצריך לאכול פת בסעודה שלישית. רק מי ששבע מאוד, וקשה לו לאכול פת, יאכל עוגה או פירות.

חברותא

מתפללים

לפניכם אירוע שעור דיון סוער:

משפחת כהן התכוננה לצאת לנפוש בתקופת חופשת הקיץ, אלא שבין בני המשפחה התנהל דיון בוער כיצד לבלות את תקופת החופשה ומה לעשות בה - האם לצאת לבלות ולישון בחיק הטבע או ללכת למלון ולבלות שם.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה ביקשו ללכת דווקא לבית מלון ולחדר ממוזג, ליהנות מהמתקנים של המלון: בריכה, מגרשי ספורט, משחקי טלוויזיה וכו', כי עבורם זו הדרך שבה הם ייהנו יותר מהחופשה. אותם בני משפחה הזכירו שיש גם ילדים קטנים שאולי לא ייהנו מלינה בשטח והתנאים הנלווים: מזג אוויר, יתושים, רעש, שירותים, וגם ככה לא כולם אוהבים קמפינג ולכן הם מבקשים לנפוש ולכייף במלון.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שחלק מהכסף של החופשה זה לצאת לשטח, לישון באוהל על הדשא, להכין אוכל לבד, לעשות טיולים רגליים ולבלות במרחבים הפתוחים. גם אם יש קשיים ואי נוחות פה ושם זה שווה, העיקר זה החוויה והביחד המשפחתי.

...ואה
פעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשותף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

תקופת השופטים

תקופת השופטים החלה עם פטירתו של יהושע בן נון, ונמשכה למעלה מ-300 שנה, עד משיחתו של שאול למלך על ישראל בידי שמואל. במהלך תקופה זו לא היה מלך או שלטון ריכוזי בעם ישראל, וכל שבט עסק בענייניו שלו. בספר שופטים מסופר שבני ישראל נמשכו פעמים רבות במהלך תקופה זו אחר עבודה זרה, ובכל פעם שלח ה' אויבים ששעבדו אותם, עד ששבו בני ישראל בתשובה וצעקו אליו, ואז היה מקים ה' שופט שיושיע את ישראל. השופטים היו בני שבטים שונים, ולכל אחד מהם אופי וסגנון פעולה אחר. בין השופטים הידועים: עתניאל בן קנז, אהוד בן גרא, ברק בן אבינועם, גדעון, יפתח ושמשון.

סדר הדורות

חמ"ד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

שבע נביאות

שבע נביאות - במסכת מגילה נאמר שהיו שבע נביאות שהתנבאו לעם ישראל, והן שרה, מרים, דבורה, חנה, אביגיל, חולדה, ואסתר. מבין אותן נשים, מרים, דבורה וחולדה נקראות בתנ"ך בפירוש נביאות, ואילו לגבי השאר לומדים חז"ל מהפסוקים שהייתה להן רוח הקודש.

רוצים להצטרף למאות אלפי לומדי הדף היומי? להיות ממובילי לימוד הורים וילדים בקהילתכם או להעביר שיעור שבועי עם חומר איכותי?

יש לנו פתרון בשבילכם! 'התלמוד הישראלי' - סוגיות מהדף היומי בעברית פשוטה להבנה, שאפשר ללמוד עם הילדים. כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

אֲלֻמִּים י'
אֲלֻמִּים זא טא וְאֲלֻמִּים זא טא וְ
יִשְׂרָאֵל זא טא וְ
יִשְׂרָאֵל זא טא וְ
יִשְׂרָאֵל זא טא וְ

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי האישה תחת העץ ומה תפקידה?
- 2 באיזו תקופה תנ"כית היא חיה?
- 3 מי הלוחם עם החרב והמגן בציור?
- 4 איך כוס החלב מתחברת לציור?
- 5 מיהו הרוכב בכרכרה בנחל?

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של
התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של
סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

מי אני?

1. גר בעיר קדש נפתלי.
2. הוביל צבא של 10,000 איש למלחמה נגד שר צבאו של יבין מלך כנען.
3. רדף אחרי שר צבא האויב, אבל כאשר מצא אותו גילה שאישה כבר הרגה אותו לפניו.

סמלית אל לב

5780
ה'תש"פ

5778
ה'תשע"ח

5727
ה'תשכ"ז

5708
ה'תש"ח

5707
ה'תש"ז

5699
ה'תרצ"ט

5657
ה'תר"ץ

5323
ה'רמ"ח

5260
ה'ת"ש

5258
ה'תרפ"ח

4900
ה'רמ"ב

4800
רש"י

4650
רבי סעדיה גאון

4260
ימי הביניים

510
תקופת הראשונים

2019
שנת סיום הש"ס
ללומדי הדף היומי

2017
70 שנה
למדינה

1969
הרב
אריה לזין

1967
מלחמת
ששת הימים

1948
הקמת
המדינה

1947
מלחמת
העצמאות

1939
שוואה

1897
הרצל

רבי יוסף
קארו

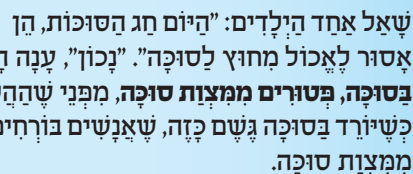
1500
העת
החדשה

1492
גירוש ספרד

דף כ"ח: תלמידיו של התנא הלל

לְהֵלֵל הַזֶּקֶן הָיָה תַלְמִיד נוֹסֵף, וְשֵׁמוֹ יוֹנָתָן בֶּן עֻזִּיאֵל. כְּשֶׁהָיָה יוֹנָתָן בֶּן עֻזִּיאֵל עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הוּא הִתְעַלָּה לְדַרְגּוֹת גְּבוּהוֹת שֶׁל קְדוּשָׁה, עַד שֶׁעוֹפּוֹת שָׁהִיו מְרוֹחִים מֵעַלְיוֹ הָיוּ נִשְׁרָפִים.

דף כ"ט: המצטער פטור מן הסופה

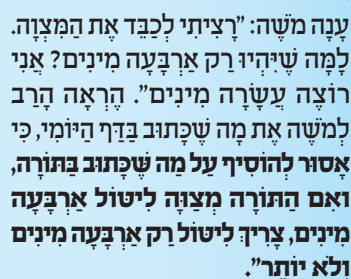

דִּךְ לִי: "לִוְלֵב הַגָּזוּל"

הפרק השלישי נקרא "**לולב הגזול**", מפני שבתחילתו עוסקים בהלכה חשובה, **שולב שגזלו אותו, שגנבו אותו - פסול ואי אפשר לקים בו את מצות ארבעת המינים**. ביום הראשון של סוכות צריך לקים את המצוה בארבעת המינים ששייכים לו, והלולב הגזול הרי אינו שיה לגנב. גם בשאר הימים פסול הלולב, מפני ש"מצוה הבאה בעבירה" אינה מצוה. מאחר שהלולב הזה גזול, ונעשתה עברה שגזלו אותו - אי אפשר לקים בו מצוה.

דִּךְ ל"א: מְצֹת אַרְבַּעַת הַמִּינִים

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל חַג הַסּוּכּוֹת הוֹמִיעַ מֹשֶׁה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, כִּשְׁהוּא אוֹחֵז בַּדָּרוֹ חֲבִילָה גְדוֹלָה שֵׁישׁ בָּהּ אֶתֶרוֹג, לֹוֶלֶב, הַדָּסִים וְעֶרְבוֹת, וְגַם פְּרוֹת נוֹטְמִים, טְעִימִים וְרִיחָנִים. שָׁאֵל אוֹתוֹ הָרֵב: "מִדּוּעַ עֲשִׂית כֵּךְ?"

התלמוד מספר על רב פפא שהיה עולה במדרגות ביתו, ולפתע נשמטו המדרגות תחת רגליו והוא היה נתון בסכנה. אמר לו רב חייא בר רב: "שמא עני בא לידך ולא פרנסתו?", ותלה את שבירת המדרגות באי קיומה של מצוות הצדקה. **מה הקשר בין הדברים? מה בין שבירת מדרגה למצוות הצדקה?** אומר הגר"א שהתשובה מרומזת במילים בפרשתנו העוסקות בצדקה: "פתוח תפתח". טעמי המקרא של מילים אלו הם "דרגא תביר" - שפירושם מארמית - **מדרגה נשברת**. ומדוע דווקא שבירת המדרגה באה כעונש על הימנעות מצדקה? לעיתים, אדם שנותן לחברו חושב שהוא מפסיד, שהוא יורד למטה ומפסיד מערכו. אך האמת היא שדווקא מי שעסוק בפתחת ידו - עולה בגאון למעלה, ומדרגתו דווקא עולה אל על.

--	--

[illegible]

--	--

4-1 2 של 5. רבם של

(למנוע הצדק: ה' יאמנו על לשונו, ה' יאמנו על לשונו)
(ה' יאמנו על לשונו, ה' יאמנו על לשונו)

שאלות והערות

1. מה צריך לאכול בסעודה שלישית?
2. האם מותר לצאת מהסוכה כאשר חם בה מאוד?
3. האם אפשר ליטול בנוסף לאתרוג גם רימון לקישוט?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עונן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.* בכפיקוח רואה חשבון